

Uchwała nr 2081
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku
z dnia 31 maja 2017 r.

w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu
określających zasady tworzenia planów i programów studiów podyplomowych
oraz kursów dokształcających i szkoleń

Na podstawie art. 68 ust. 1 pkt 4 i 7 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym* (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1842 z późn. zm.) Senat Uniwersytetu w Białymstoku ustala wytyczne dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określające zasady tworzenia planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów dokształcających i szkoleń.

postanowienia ogólne

§ 1

1. Uczelnia może prowadzić studia podyplomowe, w szczególności w celu kształcenia nowych umiejętności niezbędnych na rynku pracy w systemie uczenia się przez całe życie.
2. Absolwent studiów podyplomowych powinien posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje do wykonywania zadań wynikających z wymagań określonych w przepisach o doskonaleniu i dokształcaniu w określonych dziedzinach zawodowych oraz związanych z obszarem wiedzy, stanowiącym zakres doskonalenia i dokształcania.
3. Studia podyplomowe realizowane są zgodnie z planami i programami studiów uchwalonymi przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej lub jednostki ogólnouczelnianej Uniwersytetu uprawnionej do prowadzenia studiów podyplomowych.
4. Rada podstawowej jednostki organizacyjnej, prowadzącej studia podyplomowe określa zakładane dla studiów podyplomowych efekty kształcenia oraz sposób ich weryfikowania i dokumentowania.
5. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach studiów podyplomowych powinien zawierać porównanie efektów wymaganych dla danej kwalifikacji z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji pierwszego i drugiego stopnia. Opis zakładanych efektów kształcenia dla studiów podyplomowych przygotowuje się w tabeli zgodności według wzoru stanowiącego Załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.
6. Rada podstawowej jednostki organizacyjnej przypisuje poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji do kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, po porównaniu efektów kształcenia z charakterystykami poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji.
7. W przypadku studiów podyplomowych prowadzonych przez więcej niż jedną jednostkę organizacyjną przyjęcie planów, programów studiów podyplomowych oraz efektów kształcenia wymaga podjęcia uchwał, o których mowa w ust. 3 i 4, przez rady jednostek prowadzących wspólnie kształcenie.
8. Kwalifikacje cząstkowe po ukończeniu studiów podyplomowych nadawane są na poziomie 6 lub na poziomie 7 osobom posiadającym kwalifikację pełną co najmniej na poziomie 6.

§ 2

1. Kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych mogą zostać włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, jeżeli został do tych kwalifikacji przypisany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, zwanej dalej PRK.
2. Decyzje o złożeniu wniosku o włączeniu kwalifikacji cząstkowych nadawanych po

ukończeniu studiów podyplomowych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji podejmuje rada podstawowej jednostki organizacyjnej prowadząca studia podyplomowe. Wniosek, o którym mowa w ust. 3 składa podstawowa jednostka organizacyjna. Postanowienia § 1 ust. 7 stosuje się odpowiednio.

3. Wniosek podstawowej jednostki organizacyjnej o włączenie do Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji, kwalifikacji nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych, powinien zawierać informacje określone przepisami ustawy o *Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji* oraz przepisami rozporządzenia w sprawie zakresu informacji gromadzonych w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji o kwalifikacjach nadawanych po ukończeniu studiów podyplomowych.
4. Znak graficzny informujący o przypisanym poziomie PRK jest umieszczany wyłącznie na dokumentach potwierdzających nadanie kwalifikacji włączonych do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

§ 3

1. Plany i programy studiów podyplomowych w specjalizacji nauczycielskiej z zakresu przygotowania merytorycznego do nauczania kolejnego przedmiotu (prowadzenia zajęć), przygotowania w zakresie pedagogiczno-psychologicznym oraz dydaktycznym, a także przygotowania w zakresie pedagogiki specjalnej powinny uwzględniać wymogi określone przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.
2. Plany i programy studiów podyplomowych oraz kursów doksztalających dających uprawnienia do wykonywania zawodu lub uzyskania licencji zawodowej powinny spełniać wymagania określone w odrębnych przepisach, odpowiednio dla studiów podyplomowych lub kursów doksztalających zakresie treści programowych oraz łącznego wymiaru czasu prowadzonych zajęć.

§ 4

1. Kursy doksztalające oraz szkolenia realizowane są zgodnie z planami i programami uchwalonymi przez radę podstawowej jednostki organizacyjnej.
2. Uchwalone przez rady podstawowych jednostek organizacyjnych plany i programy kursów doksztalających i szkoleń powinny zawierać opis efektów uczenia się dla danej kwalifikacji, uwzględniający syntetyczną charakterystykę efektów uczenia się oraz kryteria weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się.
3. Kwalifikacje cząstkowe nadawane po ukończeniu kursów doksztalających mogą zostać włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji na zasadach określonych odrębnymi przepisami.

program studiów podyplomowych – wymagania szczegółowe

§ 5

1. Studia podyplomowe trwają nie krócej niż dwa semestry. Program kształcenia powinien umożliwiać uzyskanie przez słuchacza co najmniej 30 punktów ECTS.
2. Program studiów podyplomowych określa w szczególności:
  - 1) nazwę jednostki prowadzącej studia podyplomowe,
  - 2) nazwę studiów podyplomowych,
  - 3) czas trwania studiów podyplomowych,
  - 4) założenia ogólne (ogólna koncepcja kształcenia),
  - 5) ogólną liczbę punktów ECTS konieczną do uzyskania kwalifikacji podyplomowych,
  - 6) ogólną liczbę godzin zajęć dydaktycznych,
  - 7) wykaz przedmiotów/modułów wraz z przypisaną im liczbą punktów ECTS i odniesieniem do efektów kształcenia i opisem sposobu ich weryfikowania,
  - 8) zasady, formy i wymiar odbywania i zaliczenia praktyk zawodowych wraz z przyporządkowaną im liczbą punktów ECTS, jeżeli program studiów podyplomowych przewiduje realizację praktyk,

- 9) warunki ukończenia studiów podyplomowych.
2. Wzór programu studiów podyplomowych określa Załącznik nr 2 do niniejszej Uchwały.

plan studiów podyplomowych

§ 6

1. Plan studiów podyplomowych określa w szczególności:
  - 1) nazwę jednostki prowadzącej studia podyplomowe,
  - 2) nazwę studiów podyplomowych,
  - 3) czas trwania studiów podyplomowych (liczbę semestrów lub lat),
  - 4) wykaz przedmiotów/modułów (forma i wymiar prowadzenia zajęć, kod USOS przedmiotu/modułu, liczba pkt ECTS przypisana każdemu przedmiotowi).
2. Wzór planu studiów podyplomowych określa Załącznik nr 3 do niniejszej Uchwały.

punkty ECTS

§ 7

1. Punkty ECTS są to przyporządkowane poszczególnym przedmiotom/modułom punkty zaliczeniowe, wyrażające średni nakład pracy słuchacza związany z uzyskaniem założonych dla tych zajęć efektów kształcenia, przy czym jeden pkt ECTS odpowiada 25 – 30 godzinom pracy słuchacza.
2. Punkty ECTS przyporządkowuje się poszczególnym przedmiotom/modułom, a nie formom zajęć dydaktycznych służących ich realizacji.
3. Liczba godzin pracy słuchacza obejmuje udział w różnych formach zorganizowanych przez uczelnię zajęć z udziałem nauczycieli akademickich (godziny kontaktowe) oraz czas poświęcony na samodzielną pracę słuchacza, tj. przygotowanie się do zajęć, wykonanie zadań, które mogą być realizowane poza uczelnią (np. wykonanie projektów), przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów. Liczba godzin pracy słuchacza powinna być szacowana z uwzględnieniem możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia przez przeciętnego słuchacza realizującego przedmiot.
4. Punkty ECTS przyznaje się za:
  - 1) zaliczenie każdego z przedmiotów przewidzianych w planie i programie studiów podyplomowych,
  - 2) zaliczenie praktyk zawodowych, jeżeli program studiów podyplomowych przewiduje ich realizację,
  - 3) przygotowanie pracy dyplomowej (projektu dyplomowego) oraz złożenie egzaminu dyplomowego, jeżeli przewiduje je program studiów podyplomowych.
5. Słuchacz uzyskuje punkty ECTS przyporządkowane danemu przedmiotowi, jeżeli osiągnie założone dla niego efekty kształcenia, przy czym liczba uzyskanych punktów nie zależy od uzyskanej przez słuchacza oceny.

sylabus przedmiotu na studiach podyplomowych

§ 8

1. Program studiów podyplomowych stanowi podstawę do opracowania przez prowadzących poszczególne przedmioty (w uzgodnieniu z kierownikiem studiów podyplomowych) sylabusów przedmiotów.
2. Sylabus przedmiotu powinien zawierać w szczególności:
  - 1) nazwę przedmiotu,
  - 2) nazwę jednostki prowadzącej studia podyplomowe,
  - 3) nazwę studiów podyplomowych,
  - 4) kod przedmiotu (zgodnie z przyjętymi zasadami kodowania przedmiotów w systemie USOS),
  - 5) język przedmiotu,
  - 6) liczbę punktów ECTS przypisaną przedmiotowi wraz z bilansem nakładu pracy słuchacza,
  - 7) liczbę godzin zajęć dydaktycznych oraz formę zajęć (z uwzględnieniem zajęć

- prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość),
- 8) treści merytoryczne przedmiotu,
  - 9) metody dydaktyczne oraz ogólną formę zaliczenia przedmiotu,
  - 10) wykaz literatury podstawowej,
  - 11) zakładane efekty kształcenia oraz sposoby ich weryfikacji,
  - 12) imię i nazwisko osoby prowadzącej przedmiot.
3. Wzór sylabusu przedmiotu na studiach podyplomowych zatwierdza rada wydziału. Analiza i ocena zgodności sylabusów przedmiotów z programem studiów podyplomowych oraz założonymi efektami kształcenia należy do zadań wydziałowych zespołów ds. zapewniania jakości kształcenia.

tworzenie studiów podyplomowych

§ 9

1. W przypadku tworzenia studiów podyplomowych dziekan wydziału przedstawia Senatowi wniosek zawierający:
  - 1) uchwałę rady wydziału w sprawie powołania studiów podyplomowych,
  - 2) opis zakładanych efektów kształcenia,
  - 3) plan i program studiów podyplomowych,
  - 4) zasady rekrutacji,
  - 5) kalkulację kosztów kształcenia, jeżeli wniosek dotyczy studiów odpłatnych dla słuchaczy.
2. Podjęcie przez Senat uchwały w sprawie utworzenia studiów podyplomowych powinno nastąpić nie później niż na 3 miesiące przed planowanym rozpoczęciem kształcenia.
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, powinna być złożona w Dziale Dydaktyki i Spraw Studenckich na 14 dni przed posiedzeniem Senatu.
4. Kierownik studiów podyplomowych ogłasza plan i program studiów podyplomowych na stronie internetowej wydziału przed rozpoczęciem rekrutacji, nie później niż na 2 miesiące przed rozpoczęciem kształcenia.

wprowadzanie zmian w programach studiów podyplomowych

§ 10

1. Zmiany programów studiów podyplomowych mające na celu ich doskonalenie mogą być wprowadzane z zachowaniem zasad określonych w § 1 niniejszych wytycznych. Zmiany te nie mogą być dokonywane w trakcie cyklu kształcenia, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Program studiów podyplomowych może ulec zmianie w trakcie cyklu kształcenia, jeżeli konieczność wprowadzenia takich zmian wynika z odrębnych przepisów, o których mowa w § 3 ust. 1 i 2.
3. Rada wydziału podejmuje uchwały, o których mowa w ust. 1, nie później niż na 3 miesiące przed rozpoczęciem cyklu kształcenia. W terminie 14 dni od daty ich podpisania uchwały wraz z planem i programem studiów podyplomowych są przekazywane do wiadomości prorektora właściwego do spraw kształcenia.
4. Kierownik studiów podyplomowych ogłasza zmiany w programach studiów podyplomowych na zasadach określonych w § 9 ust. 4.

program kursu dokształcającego/szkolenia

§ 11

1. Podstawowe jednostki organizacyjne Uniwersytetu opracowują program zawierający:
  - 1) nazwę jednostki prowadzącej kurs dokształcający/szkolenie,
  - 2) nazwę kursu dokształcającego/szkolenia,
  - 3) czas trwania kursu dokształcającego/szkolenia (liczbę godzin),
  - 4) założenia i cele ogólne (ogólna koncepcja kształcenia),
  - 5) zakładane efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia,

- 6) wykaz przedmiotów i liczbę godzin zajęć dydaktycznych,
  - 7) warunki ukończenia kursu doszkalcającego/szkolenia.
2. Wzór programu kursu doszkalcającego/szkolenia określa Załącznik nr 4 do niniejszej Uchwały.

tworzenie nowych kursów doszkalcających/szkoleń

§ 12

1. W przypadku tworzenia kursów doszkalcających/szkoleń dziekan wydziału przedstawia rektorowi wniosek wraz z uzasadnieniem i pełną dokumentacją, obejmującą:
  - 1) uchwałę rady wydziału w sprawie uruchomienia kursu doszkalcającego/szkolenia,
  - 2) program kursu doszkalcającego/szkolenia,
  - 3) opis efektów uczenia się,
  - 4) zasady rekrutacji,
  - 5) kalkulację kosztów.
2. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, powinna być złożona co najmniej 2 miesiące przed planowanym rozpoczęciem kształcenia.

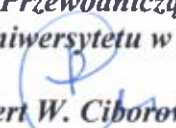
przepisy przejściowe i końcowe

§ 13

1. Kształcenie na studiach podyplomowych/kursach doszkalcających, rozpoczętych przed dniem 1 października 2017 r., kontynuowane jest na dotychczasowych zasadach do zakończenia pełnego cyklu kształcenia.
2. Rady wydziałów mają obowiązek dostosowania planów i programów studiów podyplomowych/kursów doszkalcających oraz szkoleń prowadzonych w Uniwersytecie od roku akademickiego 2017/2018 do wymogów określonych w niniejszych wytycznych w terminie do 31 lipca 2017 r.

§ 14

1. Traci moc Uchwała nr 1204 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 lutego 2012 r. *w sprawie wytycznych dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu określających zasady tworzenia planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalcających* ze zmianą wprowadzoną Uchwałą nr 1726 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 29 kwietnia 2015 r.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku

Dr hab. Robert W. Ciborowski, prof. UwB

EFEKTY KSZTAŁCENIA studiów podyplomowych

1. Jednostka prowadząca studia podyplomowe: .....
2. Kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych na poziomie .....
3. Umiejscowienie studiów w obszarze/obszarach kształcenia (z uwzględnieniem dziedziny/dziedzin nauki): .....
4. Ogólne cele kształcenia: .....
5. Wskazanie, czy w procesie definiowania efektów kształcenia uwzględniono zapotrzebowanie otoczenia społeczno-gospodarczego: .....
6. Wymagania wstępne (oczekiwane kompetencje kandydata): .....

Symbol* opisu charakterystyk II stopnia PRK	OPIS CHARAKTERYSTYK II STOPNIA PRK	Symbol** efektu kształcenia	OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA Po ukończeniu studiów podyplomowych absolwent:
WIEDZA, absolwent zna i rozumie:			
S_P7S_WG		SP7_WG01	
		SP7_WG02	
S_P7S_WK		SP7_WK01	
		SP7_WK02	
UMIĘJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:			
S_P7S_UW		SP7_UW01	
		SP7_UW02	
S_P7S_UK		SP7_UK01	
		SP7_UK02	
S_P7S_UO		SP7_UO01	
		SP7_UO02	
S_P7S_UU		SP7_UU01	
		SP7_UU02	
KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolwent jest gotów do:			
S_P7S_KK		SP7_KK01	
		SP7_KK02	
S_P7S_KO		SP7_KO01	
		SP7_KO02	
S_P7S_KR		SP7_KR01	
		SP7_KR02	

Objaśnienia oznaczeń:

* **S P7S WG** – przykładowy symbol opisu charakterystyk II stopnia PRK

S - obszar kształcenia w zakresie nauk społecznych

H - obszar kształcenia w zakresie nauk humanistycznych

P - obszar kształcenia w zakresie nauk przyrodniczych

X - obszar kształcenia w zakresie nauk ścisłych

T - obszar kształcenia w zakresie nauk technicznych

P6 lub **P7** – poziom PRK

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza (kategoria opisowa)

G – głębia i zakres

K - kontekst

U – umiejętności (kategoria opisowa)

W – wykorzystanie wiedzy

K – komunikowanie się

O – organizacja pracy

U – uczenie się

K – kompetencje społeczne (kategoria opisowa)

K – krytyczna ocena

O – odpowiedzialność

R – rola zawodowa

** **SP7 WG01** – przykładowy symbol efektu kształcenia

SP7 efekty kształcenia dla studiów podyplomowych na poziomie 6 lub 7 PRK

W – wiedza (kategoria opisowa)

G – głębia i zakres

K - kontekst

U – umiejętności (kategoria opisowa)

W – wykorzystanie wiedzy

K – komunikowanie się

O – organizacja pracy

U – uczenie się

K – kompetencje społeczne (kategoria opisowa)

K – krytyczna ocena

O – odpowiedzialność

R – rola zawodowa

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

PROGRAM STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa jednostki prowadzącej studia podyplomowe: .....
2. Nazwa studiów podyplomowych: .....
3. Czas trwania studiów podyplomowych: .....
4. Założenia ogólne: .....
5. Ogólna liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji podyplomowych: .....
6. Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych: .....
7. Program uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu .....,
obowiązuje od .....

II. WYKAZ PRZEDMIOTÓW

Przedmioty	Punkty ECTS	Odniesienie do zakładanych efektów kształcenia	Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia
Przedmiot A			
Przedmiot B			
<i>itd.</i>			

III. ZASADY, FORMY I WYMIAR ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH wraz z przyporządkowaną im liczbą punktów ECTS (*jeżeli program studiów podyplomowych przewiduje realizację praktyk*)

.....
.....
.....

IV. WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW PODYPLOMOWYCH

.....
.....
.....

.....

(pieczętka i podpis dziekana)

PROGRAM KURSU DOKSZTAŁCAJĄCEGO/SZKOLENIA

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa jednostki prowadzącej kurs dokształcający/szkolenie: .....
2. Nazwa kursu dokształcającego/szkolenia: .....
3. Czas trwania kursu dokształcającego/szkolenia: .....
4. Założenia i cele ogólne: .....
5. Program uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału w dniu .....
obowiązuje od .....

II. ZAKŁADANE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się:

.....
.....

Kryteria weryfikacji osiągnięcia poszczególnych efektów uczenia się:

.....
.....

III. WYKAZ PRZEDMIOTÓW I LICZBA GODZIN ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

<i>Nazwa przedmiotu</i>	<i>Liczba godzin zajęć dydaktycznych</i>
1.....	
2.....	
<i>itd.</i>	

IV. WARUNKI UKOŃCZENIA KURSU DOKSZTAŁCAJĄCEGO/SZKOLENIA

.....

.....

.....

.....

(pieczęć i podpis Dziekana)